

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 635/2020-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Michalom Zálešákom, LL.M., advokátom, Heyrovského 14, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Ndc 4/2020 z 31. marca 2020 a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Ndc 4/2020 z 31. marca 2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Ndc 4/2020 z 31. marca 2020 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **571,63 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a zároveň sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľ sa v postavení žalobcu domáha na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (ďalej aj „okresný súd“) proti žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaná“) náhrady škody spôsobenej sudcom okresného súdu pri jeho rozhodovacej činnosti. Vec je okresným súdom vedená pod sp. zn. 21 C 21/2019.

4. Sťažovateľ spolu so žalobou podal námietku zaujatosti sudcov okresného súdu a zároveň aj návrh na prikázanie veci inému okresnému súdu v obvode Krajského súdu v Žiline. Svoj návrh odôvodnil tým, že má bydlisko v Bratislave, ďalej nepriaznivým zdravotným stavom (sťažovateľ je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, je úplne hluchý, má právo na cestovanie so sprievodcom a má aj iné zdravotné problémy), sociálnymi pomermi (dôchodok postihovaný exekučnými zrážkami) a vzdialenosťou medzi Bratislavou a okresným súdom. Po oboznámení sa s vyjadrením žalovanej, ktorá uznala dôvodnosť prikázania veci inému okresnému súdu, avšak v obvode Krajského súdu v Bratislave, pozmenil sťažovateľ svoj návrh a žiadal vec prikázať Okresnému súdu Bratislava I, kde má sídlo aj žalovaná.

5. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím návrhu na prikázanie veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 21 C 21/2019 Okresnému súdu Bratislava I nevyhovel. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd uviedol:

„... Pri úvahe súdu o tom, či má vec delegovať má rozhodujúci význam celkový výnimočný charakter okolností, pre ktoré sa zmena príslušnosti súdu navrhuje...“

... Uvádzané dôvody žalobcom existovali už v čase podania žaloby, v priebehu sporu nedošlo k ich zmene. Žalobca mal možnosť výberu príslušného súdu na základe všeobecného pravidla podľa sídla protistrany ako všeobecného súdu právnickej osoby (§ 15 ods. 1 CSP), alebo osobitnej miestnej príslušnosti určenej podľa skutočností, ktorá zakladá právo na náhradu škody určenej podľa § 19 písm. a) CSP [správne § 19 písm. b) CSP].“

... Miesto pobytu strany, resp. bydlisko niektorej zo strán, ani schopnosť (spôsobilosť) osobne sa zúčastniť nariadeného pojednávania nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu... Strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť (§ 89 ods. 1 v spojení § 92 ods. 1 a 2 CSP). Na zachovanie procesných práv strán slúži inštitút dožiadania týkajúci sa vykonávania dokazovania, výsluchu strán, svedkov mimo pojednávania (§ 104 ods. 1 CSP), ako aj súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).“

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

7. Sťažovateľ zastáva názor, že najvyšší súd pri posudzovaní dôvodnosti jeho návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti inému súdu vôbec nezohľadnil špecifické potreby sťažovateľa, ako mu to ukladá čl. 6 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), čím svojvoľným postupom znemožnil sťažovateľovi domáhať sa prejednávania jeho veci a v konečnom dôsledku mu odňal prístup k súdu, keďže jeho právna vec sa nemôže začať prejednávať

8. Sťažovateľ tiež tvrdí, že najvyšší súd nerešpektoval ustanovenia Civilného sporového poriadku a celkom nesprávne si vyložil otázku miestnej príslušnosti súdu, ktorá správne vyplýva z § 17 CSP, ktorý ustanovuje miestnu príslušnosť v sporoch, kde žalovanou je Slovenská republika. V týchto prípadoch podľa jeho názoru nemožno určovať miestnu príslušnosť podľa § 15 ods. 1 CSP, resp. § 19 písm. b) CSP, ako to nesprávne uvádza najvyšší súd.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

9. Najvyšší súd k ústavnej sťažnosti konštatuje, že príslušný senát najvyššieho súdu „*v napadnutom rozhodnutí nijako nevybočil z pravidiel posudzovania obdobných návrhov na prikázanie z dôvodu vhodnosti, tak ako ich ustanovuje Ústava SR, zákony, medzinárodné zmluvy záväzné v Slovenskej republike a judikatúra národných či medzinárodných súdnych inštitúcií.*“. Najvyšší súd ďalej uvádza, že „*[d]ôvody, ktorými sťažovateľ odôvodňoval svoj návrh, považoval senát najvyššieho súdu napriek špecifikám tohto prípadu za nedostatočné.*“, pričom zároveň aj „*[p]odrobne uviedol, prečo tak rozhodol.*“. Z už uvedených dôvodov preto nemožno podľa názoru najvyššieho súdu napadnuté uznesenie „*považovať za nezákonné, nespravodlivé a svojvoľné, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu.*“.

III.2. Replika sťažovateľa:

10. Sťažovateľ vo svojej replike uvádza:

a) najvyšší súd „*ani vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti nevysvetlil dostatočne, z akého dôvodu ním boli aplikované podľa názoru sťažovateľa nesprávne ustanovenia Civilného sporového poriadku o miestnej príslušnosti súdu.*“ a

b) nesprávne vyhodnotil „*osobné, majetkové a zdravotné dôvody na strane sťažovateľa, zaujal porušovateľ práva vo svojom vyjadrení iba čisto formalistický postoj, kedy neuviedol žiadny konkrétny argument odôvodňujúci postup v rozpore s čl. 6 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.*“.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je založená na tvrdení o nezákonnosti a svojvoľnosti napadnutého uznesenia.

12. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

13. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

14. V teoretickej rovine najvyšší súd ďalej poukázal na dôvody, ktoré vo všeobecnosti môžu viesť k delegácii (najmä osobné, zdravotné a finančné), a poukázal tiež na to, že musí ísť o dôvody výnimočné a zároveň je potrebné posúdiť aj prípadný negatívny dopad delegácie na druhú stranu sporu. Následne vo vzťahu ku konkrétnemu návrhu sťažovateľa na prikázanie veci inému súdu najvyšší súd konštatoval, že v prípade sťažovateľa tieto výnimočné dôvody nie sú dané, keďže *„bydlisko niektorej zo strán, ani schopnosť (spôsobilosť) osobne sa zúčastniť nariadeného pojednávania nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovennej príslušnosti súdu. Vo všeobecnosti sú to bežné okolnosti sťažujúce prístup k súdu, ktoré však bez ďalšieho nemôžu byť dôvodom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu nepreukázania ich výnimočného charakteru.“*

15. Ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecného súdu o procesných otázkach za integrálnu súčasť civilného súdneho procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. Takéto rozhodnutia preto meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika procesných rozhodnutí by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (porovnaj m. m. napr. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 495/2018).

16. Podľa čl. 6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

17. Článok 6 normatívne pokrýva tú časť procesnoprávných vzťahov, ktorá vzniká medzi dvoma sporovými stranami kontradiktórneho konania. Obsahom každého právneho vzťahu sú práva a povinnosti, ktoré vznikajú pri realizácii oprávnení jednotlivých subjektov tohto právneho vzťahu. Z tohto aspektu sa prejavuje princíp rovnosti sporových strán ako tzv. rovnosť zbraní judikovaná Európskym súdom pre ľudské práva. Rovnosť zbraní sa prejavuje ako rovnaká miera možností uplatňovania prostriedkov procesného útoku, ale aj procesnej obrany v medziach stanovených Civilným sporovým poriadkom. Obsah princípu rovnosti sporových strán v civilnom sporovom konaní sa tak prejavuje ako tzv. funkčná rovnosť spočívajúca v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia. To, či sporová strana svoje procesné oprávnenia aj reálne využije a v akej kvalite, už netvorí obsah princípu rovnosti sporových strán. Procesná rovnosť sa sústreďuje výlučne na zabezpečenie akejsi pomyselnéj rovnakej štartovacej čiary pre obidve sporové strany. (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 45.).

18. Podľa čl. 6 ods. 2 CSP súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

19. Z označeného čl. 6 ods. 2 CSP vyplýva, že tento sa týka špecifických potrieb určitých kategórií subjektov, ktoré nespádajú pod pojmové vymedzenie slabšej sporovej strany, ktoré vyplýva zo znenia § 290 a nasl. CSP.

20. Ústavný súd považuje za vhodné v tomto smere poukázať na niektoré závery vyplývajúce z odbornej literatúry, podľa ktorých súd je v naznačenom zmysle povinný zohľadňovať určité špecifické potreby tých subjektov, ktorých zdravotný stav, prípadne sociálne postavenie odôvodňujú určitý špecifický procesný režim. Tento špecifický procesný režim však nemá nijakým spôsobom negovať princíp rovnosti sporových strán. Ide o normatívne vyjadrenie obvyčajnej ľudskej slušnosti, napríklad vo vzťahu k zdravotne postihnutým osobám. Táto slušnosť má spočívať v zohľadňovaní okolností, ktoré môžu mať vplyv na mieru náročnosti realizácie procesných oprávnení týchto špecifických subjektov. *In concreto* môže ísť o stanovenie času pojednávania, výnimky z povinností, ktorými sú sporové strany zaťažené pri vedení pojednávania a pod. (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 46.).

21. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 ústavy), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Predpokladom prikázania sporu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu. Nemožno pritom opomenúť, že zásada zachovania miestnej príslušnosti určenej v čase začatia konania až do skončenia konania (*perpetuatio fori*) upravená v § 36 ods. 2 CSP je jednou zo základných zásad civilného sporového konania, preto prípadná delegácia príslušnosti inému súdu tej istej inštancie je len výnimkou z tejto zásady, ktorú treba ako výnimku vykladať reštriktívne. Ak by totiž príslušný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli splnené podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 ústavy).

22. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

23. Pokiaľ ide o časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorej najvyšší súd poukazuje na nesprávny postup sťažovateľa pri podaní žaloby z dôvodu, že svoju žalobu mohol podať v zmysle § 13 a § 15 ods. 1 CSP aj na príslušnom súde v Bratislave (na ktorý sa teraz domáha prikázania veci) na základe všeobecného pravidla podľa sídla protistrany ako všeobecného súdu právnickej osoby (v danom prípade je žalovanou stranou Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré má sídlo v Bratislave) a nielen na okresnom súde v zmysle § 19 písm. b) CSP, neostáva ústavnému súde než konštatovať, že ide o celkom nesprávny, nezákonný a v konečnom dôsledku svojvoľný názor najvyššieho súdu.

24. Ako správne uvádza sťažovateľ v konaniach, v ktorých na strane žalovaného vystupuje štát, miestna príslušnosť súdu sa nespravuje § 15 ods. 1 CSP, ale je daná všeobecná príslušnosť súdu v zmysle § 17 CSP, podľa ktorej všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo. Týmto súdom je v danom prípade Okresný súd Liptovský Mikuláš, ktorého sudca mal v zmysle žaloby v rámci svojej rozhodovacej činnosti spôsobiť sťažovateľovi škodu, ktorú si sťažovateľ uplatňuje od štátu zastúpeného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Identický súd – Okresný súd Liptovský Mikuláš by bol miestne príslušným súdom aj na základe osobitnej miestnej príslušnosti v zmysle § 19 písm. b) CSP (Popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody). Na tomto okresnom súde sťažovateľ aj svoju žalobu správne podal.

25. Pokiaľ ide o základnú zásadu uvedenú v čl. 6 ods. 2 CSP, z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že najvyšší súd návrh sťažovateľa na delegáciu veci inému súde z dôvodu vhodnosti z pohľadu zásady uvedenej čl. 6 ods. 2 CSP neposudzoval.

26. Keďže, ako je už konštatované, základný argument najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľ svojím návrhom na delegáciu veci požaduje niečo, čo mohol dosiahnuť „normálnou“ cestou, keďže mal na výber, na ktorom súde žalobu podá, neobstojí a sťažovateľ z pohľadu miestnej príslušnosti súdu síce formálne na výber mal, a to medzi všeobecným súdom štátu v zmysle § 17 CSP a osobitne miestne príslušným súdom v zmysle § 19 písm. b) CSP, avšak reálne v oboch prípadoch išlo o jeden a ten istý okresný súd – Okresný súd Liptovský Mikuláš, sťažovateľ reálne mohol a musel žalobu podať len a iba na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, je potrebné zaoberať sa posúdením otázky špecifických okolností a dôvodov na strane sťažovateľa, ktorými odôvodňuje potrebu delegácie veci na iný súd.

27. Podľa tvrdení sťažovateľa v jeho osobe dochádza k spojeniu viacerých špecifik. Má ísť o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím – úplná hluchota bez ovládania posunkovej reči, možnosť prepravovania sa na dlhšie vzdialenosti má byť podmienená prítomnosťou sprevádzajúcej osoby (s čím má byť spojená potreba zvýšených výdavkov na cestovné či ubytovanie a iné potreby sprevádzajúcej osoby na cestu z Bratislavy do Liptovského Mikuláša), zlá finančná situácia a právnické vzdelanie aj právna prax, ktoré sťažovateľovi umožňujú kvalifikovane realizovať jeho procesné práva v konaní pred súdom bez potreby zastúpenia advokátom a vynakladania prostriedkov na zastúpenie advokátom.

28. Inak povedané, je potrebné preveriť, či sťažovateľ uniesol dôkazné bremeno týkajúce sa ním tvrdených osobitostí a špecifických potrieb súvisiacich najmä s jeho zdravotným a sociálnym, ako aj finančným statusom.

29. V prípade, ak najvyšší súd dospeje k záveru, že sťažovateľom tvrdené osobitosti a špecifické potreby sú dané (preukázané), bude potrebné zodpovedať otázku, či tieto osobitosti a špecifické potreby sú subsumovateľné pod čl. 6 ods. 2 CSP a ak áno, či ide o také závažné dôvody, ktoré umožňujú zásah do práva na zákonného sudcu, resp. do zásady *perpetuatio fori*.

30. Keďže sa najvyšší súd vecou z už uvedených hľadísk nezaoberal, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ndc 4/2020 a jeho uznesením z 31. marca 2020 (bod 1 výroku nálezu).

31. Podľa § 133 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

32. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

33. Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Ndc 4/2020 z 31. marca 2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

34. Najvyšší súd bude v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

35. Sťažovateľ požaduje aj priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur. Ústavný súd dospel k záveru, že deklarovanie porušenia uplatnených práv zo strany sťažovateľa a zrušenie napadnutého rozhodnutia je adekvátnou satisfakciou za zásah do jeho práv pri okolnostiach dopadajúcich na predmetnú vec, a preto ústavný súd finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nepriznal.

V.
Trovy konania

36. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 571,63 eur.

37. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je v sume 177 eur a hodnota režijného paušálu je v sume 10,62 eur a za úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 je v sume 181,17 eur a hodnota režijného paušálu je v sume 10,87 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu a vyjadrenie k stanovisku najvyššieho súdu).

38. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu